

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Idem confirmatur auctoritate summorum Pontificum. Cap. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

do Patre Dor, Matthia Ferrez viro sancto, & tanquam sancto post mortem in imagine iussu Episcopi Segobienensis depicta honorato, & à B. Ludouico Bertrando, & B. Nicolao Factore, pro sancto habitos, iuratus testatus est, R. P. Don: Antonius Martinus, dicti Vallis Christi Conuentus Vicarius, eandemque historiam se audiuisset dixit, à P. Don. Onuphrio Ripoll, Religioso 50. annorum Professo, & Priore vallis Christi Conuentus, viro spectatae virtutis. Qui dixerunt se accepisse sapientem à pluribus antiquissimis Patribus, & praecipue à P. Don. Ioanne Bellot Priore eo tempore, quo S. Ignatius Carthusiam Vallis Christi appulit, & ab aliis Patribus, quos in suo testimonio iurato nominat, & addit, hanc esse communem traditionem inter Patres Regij Vallis Christi Conuentus, & dicit se audiuisset & legisset hanc veritatem in manuscriptis reconditis in Archiuio dictae Carthusiae.

Hoc ipsum tertius Carthusianus P. Don. Nicolaus Bonet, iuramento comprobatur se audisse ab iisdem Patribus antiquissimis Carthusianis. P. D. Michaeli Monllor, & à P. D. Ioanne Bellot, & ab aliis.

Id, hi RR. Patres Carthusiani iurati testati sunt Anno 1641. 8. Ianuarij.

Sed P. Franciscus de Caspes in testimonio suo supra posito §. 13. affirmat, quaecunque scripsere Patres Carthusiani Monasterij Vallis Christi sua in testificatione, sibi ante hos quindecim annos nota fuisse.

Quocirca certissimum est, reuelatum esse S. Ignatio Societatis ab eo fundandae Institutum, multò ante eam inchoatam, hoc est, dum Manressae, seu Minorissae (idem enim significant haec vocabula) primo à sua Conuersione anno versaretur.

CAPVT SECVNDVM.

Idem confirmatur auctoritate Summorum Pontificum.

21. Merito P. Franciscus Suarez hoc ipsum quod supra dictum est de Instituto Societatis sentiens, sed nimis modeste, & non tam aperte idem asserens, t. 4. de Relig. tr. 10. l. 1. c. 4. ad hoc ipsum confirmandum citat Bullas Summorum Pontificum, quae tamen à me diligentius & firmitus expenduntur. Quod eo securius faciam, quia P. Hieronymus Natalis S. P. N. Ignatij intimus sup. n. 4. commendatus, in prima ad socios Complutenses exhortatione, (quam legi, & descriptam habeo) dum esset Commissarius Societatis Roma missus in Hispaniam, dixit manifestè: Reuelatas esse res Societatis immediatè à Deo P. Ignatio, idque dicere Ecclesiam in Bullis Confirmationis Societatis, idque constare ex alijs actibus & testimonij legitimum. Ita ille pag. 3.

Primò, enim Paulus III. in prima Bulla Confirmationis Instituti, anno 1540. ait. Primos decem Patres Societatis (in Bulla nominatos) Spiritu sancto, ut pie creditur, afflato, Societatem instituisse. Hunc autem loquendi modum, Dei reuelationem significare, paulò post ostendam.

Idem Paulus III. post tres annos in secunda Bulla, qua secundò confirmavit Societatem, sine restrictione numeri Professorum ad Societatem admittendorum (quos ad numerum sexagesimum in prima Bulla redegerat) haec ipsa verba repetit. Quae verba hoc ipsum indicare (quod assumpti probandum) infra nisi fallor clarè apparebit.

Secundò, Iulius III. in altera Bulla, quae Societatem cum amplioribus Priuilegijs confirmavit, decimo anno à Societate instituta, Anno 1550. clarius hoc ipsum asseruit, institutam nimirum Societatem esse, Spiritu S. afflante: omisitque particulam illam (ut pie creditur) à Paulo III. vsurpatam: Non casu, inquit Soarez loco cit. n. 4. sed quod dubitationem vel formidinem inducat, consultò ablata fuit. Nam diuturna experientia, & vberes fructus, simul cum approbatione Praedecessoris sui, omnem formidandi rationem, si qua erat, auferre poterant. Qui loquendi modus Dei reuelationem denotat. Sic enim S. Chrysostomus sacrae Scripturae libros, ait esse scriptos à Moyse afflato Spiritu S.

Tertiò, Gregorius XIII. in Bulla. Quanto fructuosius, clarius adhuc hoc ipsum indicat, ait enim: Ad quem finem Spiritus S. bonae memoriae Ignatij Loyolae ipsius Societatis Instituitorem, eiusque Socios excitauit, media etiam praelata, maximeque opportuna, huius Sedis ministerio eis tribuit, atque confirmauit. Atqui inter media Societatis non tantum Essentialia, sed etiam aliqua accidentalia continentur, ergo iudicio Vicarij Christi, etiam per Spiritum S. sunt S. Ignatio inspirata, & per S. Ignatium Sociis reliquis.

Quartò, idem Gregorius XIII. in eadem Bulla paulò post ait. Societatis Corpus in sua membra ordinem, & gradus, Diuino instinctu disposuisse Ignatij. Et statim immediatè recensens, quae Diuino instinctu disposuit Ignatius in Societate, enumerat, post biennium Noniciatus absolutum, tria vota substantialia, simplicia tamen, per quae omnia, in Corpus Societatis cooprantur, & quantum ex parte ipsarum, perpetuò obligati manent, & (quemadmodum infra additur) sunt verò Religiosi & propriè, etsi non fiant Professores. Et si iniussi discedant, Apostasiae notam, & poenas, ut Professores incurrunt, rationabili tamen ex causa, iuxta Constitutiones à Praeposito Generali possint dimitti, & votis huiusmodi liberari. Item quod bonorum suorum ius atque Dominium pro Superiorum arbitratu ad tempus retinere valeant, ut in pios vsus distribuant, nullà retanquam propriam, & sine Superioris facultatè vtendo. Et quod peractis probationibus

& experimentis, quos Præpositus Generalis idoneos iudicat, eos ad Professionem per vota solennia, vel ad gradum Coadiutorum formatorum, per vota publicè emissa, quamuis non solennia, admittat, & tamen fiant incapaces cuiusvis Hæreditariæ successione, & ratione illorum nulla Domus Societatis in bonis illorum ab intestato succedere possit.

26. Quintò, idem Gregorius XIII. in Bulla, *Ascendente*, cum dixisset, Societatis præcipuum finem esse, *Catholicæ Religionis defensionem ac propagationem, animarumq; in Christiana vita & doctrina profectum*, subdit: *Ad quem finem Spiritus S. bona memoria Ignatii Loyolæ Societatis ipsius Institutoris, eiusque Sociorum excitator, mediâ quoque Predicationum, ac cuiusvisque mysterij verbi Dei, doctrinæq; Christianæ, & Spiritualium Exercitiorum, aliorum item charitatis operum, & Sacramentorum administrationis, ac præcipuè Penitentia & SS. Eucharistia, horumq; frequentiores vsus accommodauit. Quo utroque in loco, non Essentialia tantum Societatis, sed etiam non Essentialia Gregorius nominat, ac proinde etiam hæc, Spiritu S. afflante, & excitante, & docente, S. Ignatius in Societate instituit, iudicio huius Pontificis re & nomine Maximi.*

27. Sextò, similiter alter Gregorius XIV. in Bulla, quæ incipit, *Ecclesiæ Catholicæ*, Societatem fundatam esse ait ab Ignatio, *Domino inspirante*. Quoniam, inquit, *neque tranquillitati, neque firmitati Ordinum prospectum esse poterit, nisi eorum Instituta firmiter in concessa seruentur, usdemq; modis firmiter progrediantur, & crescant, quibus à Fundatoribus Domino inspirante, atque hac S. sede approbante, primum fundati sunt, necessarium duximus, ea que ab Ignatio huius Ordinis Fundatore ordinata, & à Prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus, circa eiusdem Societatis Institutum sancita sunt, Apostolicæ firmitatis munimine denuò roborare. Et nolens ut in Societate res decidantur per Capitula, sed per Superiores, cum consilio aliorum, causam adfert, quia sic Ignatius Fundator faciendum decreuit. In hoc S. Ignatii eocomio ponderanda sunt verba Magni Pontificis, quibus asserit, à Fundatoribus Ordinum Domino inspirante, eorum Instituta primum esse fundata, quia hoc ipsum de Fundatoribus Ordinum Religiosorum videtur asseruisse hic Pontifex, quod multò ante Christus ipse dixerat S. Brigittæ l. 7. Reu. c. 20. Omnes, inquit, *regule quas amici mei inceperunt, & ipsi personaliter tenuerunt, & seruauerunt, alioque omnes efficaciter docuerunt & porrexerunt, non fuerunt dictata & composita, ab ipsorum intellectu, & humanâ sapientiâ, sed aspiratione eiusdem Spiritus S. Meritò ergo idem Pontifex ob solum Decretum ab Ignatio factum de non decidendis rebus per capitula, sed per solos Superiores, statuit hoc esse in Societate retinendum, quia credebatur, Spiritus S. aspiratione hoc Ignatium didicisse & statuisse, non humana prudentia.**

28. Septimò, idem patet ex Bulla Pauli V. qui prædictas Bullas aliorum Pontificum confirmans,

ait, Societatis Institutum ab aliquot Pontificibus suis Prædecessoribus approbatum, & confirmatum, & decoratum, esse fundatam à bona memoria Ignatio Loyolæ Sancto Spiritu inspirante.

Porro per Inspirationem Spiritus S. & afflatum & excitationem cuius meminerunt prædicti Pontifices, non est intelligendus simplex instinctus Spiritus S. qui est quid infimum in genere Prophetiæ, vt docet S. Thomas, sed perfecta Prophetica cognitio & reuelatio, in qua S. Ignatius, non tantum Deo reuelante cognouit quæ statuit in Societatis Constitutionibus à se scriptis, sed etiam cognouit illa sibi esse Diuinitus reuelata, quod ad perfectam cognitionem Propheticam requiri, docet S. Thomas loco citato.

Tali enim inspiratione, & afflatu, & excitatione, S. Ignatius & cognouit res ordinandas in Societate, & verbo ac scripto ordinauit, & factis executus est (modis his tribus vtendo, qui reperiuntur iuxta doctrinam S. Thomæ loc. cit.) quia hoc ipse Sanctus factus est vt supra vidimus, ac proinde ita in rei veritate fuit. Et Pontifices procul dubio eo modo sua verba intellexerunt, quo in rei veritate, & de facto S. Ignatius hoc Institutum fundauit. Nam, vt ibidem ait S. Thomas, *Cum aliquis cognoscit, se moueri à Spiritu S. (vt cognouit S. Ignatius) ad aliquid assumendum, vel significandum verbo vel facto, hoc proprie ad Prophetiam pertinet: cum autem mouetur, sed non cognoscit, non est perfecta Prophetia, sed quidam instinctus Propheticus.*

Simili loquendi phrasi, Spiritus S. exprimit perfectissimam reuelationem Propheticam, per quam scripti sunt libri S. Scripturæ. Nam dicitur 2. Tim. 3. 16. *Omnia Scriptura Diuinitus inspirata: quæ inspiratio expressam Dei reuelationem, & lumen Propheticum perfectissimum significat, quia tali Prophetico illustrati lumine, sacri Scriptores, libros S. Scripturæ scripserunt, aut suis Amanuensibus dictarunt. Vt fecit Paulus Apostolus, dictando aliquot ex iis, quas habemus eius epistolis; vt patet Rom. vi. 22. & obseruauerunt S. Chrysostomus Ambrosius S. Hieronymus c. 6. ad Galatas ver. 11. & S. Anselmus in c. 4. ad Coloss. v. 18.*

Sic 2. Pet. 1. versu vlt. loquens S. Petrus de libris Canonicis S. Scripturæ à Deo reuelatis eorum Scriptoris & Authoribus, ait, *Spiritu S. inspirati* (Græcè *ἠερόμενοι*, id est, vt Arrius Montanus vertit, *Acti*) locuti sunt Sancti Dei homines.

Eadem phrasi expressit S. Basilius epist. 1. ad Gregor. libros S. Scripturæ Diuinitus reuelatos. *Maxima, inquit, viarum ad veri inuestigationem ferentium, est meditatio Scripturarum Diuinitus inspiratarum.*

Simili modo loquendi vitit S. Greg. Papa, eomemorans præstantissimum reuelationis genus, quo reuelati sunt, & à Deo immediatè dictati libri S. Scripturæ. Nā Præf. in lib. Mor. c. 1. expressè ait: *Librum Iob esse scriptum à Deo, qui eum scribendum*

bendum dicitur: quem tamen statim subdit, esse scriptum à Deo, qui illius Inspirator exiit: & addit, Psalmos à Dauide scriptos esse Dei inspiratione. Et in fine capitis. Beatum Iob sua gesta scripsisse spiritu S. Aflatum. Et S. Bern. à Salom. Diuinitus inspirato, ait scripta esse Cantica Canticorum. Et S. Basilus libros scripturæ Diuinitus inspiratos dicit, & S. August. inspiratum à Deo, ait scripsisse Euangelium. Et S. Iudocus Pelusior S. Chryostomi auditor testimonium Pauli Diuinitus inspirati, vocat sententiam à S. Paulo scriptam Deo reuelante. Et l. 3. ep. 58. eum appellat Diuino Namine instinctum ob epistolâs quas Deo reuelante scripsit. Certum ergo sic Romanos Pontifices S. Gregorij Successores, per inspirationem Dei & instinctum, quo aiunt S. Ignatium Societatis Institutum fundasse, intellexisse expressam, & propriè dictam reuelationem Dei.

31. Simili modo in Martyrologio Romano, tum antiquo, tum recognito, & aucto sub Urbano VIII. olim 23. Iulij, nunc 8. Octob. S. Brigitta vidua appellatur, Diuino aflatu Spiritu: qua phrasî indicatur, eam Deo reuelante multa cognouisse, quia in antiquiore Breuiario Romano Lec. 6. die eius festo, dicitur: Multas profundorum Dei arcanorum reuelationes habuisse. Et in alio Breuiario sub Urbano VIII. recognito dicitur, cui arcana multa fuerunt Diuinitus reuelata. In utroque autem Breuiario, sicut & in Missali Romano, talis de ea Oratio habetur. Domine Deus noster, qui B. Brigitta per Filium tuum Vniuentium, secreta Cælestia reuelasti &c. Quod etiam antea in Bulla eius Canonizationis, fulius dilectis verbis exprimitur à Bonifacio IX. & postea à Martino V. approbatum est & confirmatum. Quocirca, per instinctum, & inspirationem diuinam, Ignatio factam, vsitatâ sedî Apostolicæ phrasî in suis Bullis, expressam Dei reuelationem intellexerunt supra citati Pontifices. Quo etiam sensu S. Dionysius Areopagita S. Pauli discipulus dixit, Libros Diuinos (scilicet S. Scripturam, quam sic appellare solet) spiritus S. instinctu scriptos esse.

32. Magnum etiam huius veritatis argumentum est, quod Sedes Apostolica per Paulum III. in secunda Bulla confirmatæ Societatis, multo ante factas à S. Ignatio Constitutiones, faciens potestatem eas condendi, etiam iteratis vicibus, & mutandi iuxta locorum & temporum, & rerum qualitatem & varietatem, tanti eas nondum factas, sed condendas fecerit, vt hoc concesserit: Quæ, (scilicet Constitutiones) postquam mutata, alterata, seu de nouo condita fuerint, eo ipso auctoritate Apostolica præfatâ, confirmata censeantur, eadem Apostolica auctoritate, de speciali gratia indulgemus. Quæ anticipata nondum factarum Constitutionum approbatio, singulare iudiciû est, Deum immediatè mouisse Vicarium suum, vt hoc faceret in Confirmationem Institutum, quod ipse seruo suo Ignatio reuelauerat. Alio-

qui, sistendo intra limites humanæ prudentiæ, nunquam humano Spiritu id Papa concessisset, sciens calamitatem illorum temporum, à nouis in Septentrione Hæresibus perturbatorum, & ab illusionibus Illuminatorum, qui Hispaniam potissimum inficere cæperant. Præsertim eundem Pontifex in prima Bulla ob metum rerum futurarum, non permisit Ignatio plures quam Sexaginta ad Professionem admittere.

Hoc ipsum etiam manifestè apparet ex eo, quod Sedes Apostolica confirmauit per Bullas plures Pontificum, & quidem motu proprio, & de certâ scientiâ, & de Apostolica potestate plenitudine, quædam in Societate valde diuersa à statu aliorum Ordinum, & contra communem sententiam antea receptam Theologorum & Canonistarum, vti est, quod vota simplicia in Societate emissa post biennium Probationis, faciant verè Religiosa, & quod inuolidum redant matrimonium contractum, & quod solennitas votorum, non requiratur ad substantiam Regionis, & alia quædam in Societate valde diuersa, quæ infra enumerabuntur. Nunquam enim Sedes Apostolica, tali motu proprio, & de certa scientiâ, & plenitudine Apostolicæ potestatis, contra communem sensum Theologorum & Iurisperitorum, saltem contra præxim aliorum Ordinum antiquiorum, & quidem tam facili, & tam disertis verbis, sine præmissis examibus & disputationibus (quæ Romæ ob res multo minores instituitur iussu Rom. Pontificis) confirmasset, nisi hæc omnia à maiore, quam ordinario Diuino lumine, S. P. Ignatius didicisset.

Valet & hoc plurimum ad confirmationem huius veritatis, quod non permisit Deus, vt quicquam ex rebus à S. Ignatio in Societatis Instituto constitutis abrogaretur à Sede Apostolica, aut oretenus, aut per Diploma, quamuis aliqui fuerint Pontifices, qui ex mala informatione quorundam, & ob res nostras non bene intellectas, habuerint in rebus quibusdam nostris difficultatem: ideoque post S. Ignatii mortem Paulus IV. non abrogando quicquam ex Constitutionibus, nec ex præteritorum Pontificum Diplomatis, factis à Societate alienior, simplici mandato iusserat pro arbitrio Generalis chorum in Societatem induci, & ne Generalis gubernatio ad viram eius duraret, tamen ipse Societatis Institutum & Constitutiones sua voce approbauit. Præterea cum idem Pontifex, vt ait Sachinus & Orlandinus præferebat, se in Societate aliquid desiderare, & in eius rebus moliri, & insisteret ad se ferri Diplomata Pontificum, Constitutiones regulasque Societatis, & quicquid ad eius disciplinam ac regimen pertineret, tradidissetque aliquot Cardinalibus examinanda, & perpendenda omnia, & quidem iis, quos minime Societati fauentes, magis tamen doctrinâ ac prudentiâ, rerum gerendarum peritiâ instructos habebat, nullâ

B. l. in
Cant.
Baf. ep. ad
Chilon.
Aug. tr. 7.
in Ioan.
I. l. 2. cp.
270.

c. 11 diu.
nomin.

prolixus

profus re abrogatâ, nullâ immutatâ, nullâ improbatâ, nobis postea omnia integra & illibata restituit, sed vt ait Gregorius XIII. in Constitutione sua, *Quandò fructuosius*, postea, *diligentissimè examinata*, & à Concilio Tridentino commendata: quæ etiam repetit infra pag. 227. Quam rem ita oculus testis describit P. Hieronymus Natalis in Exhortatione quinta quam habuit ad nostros Complutenfes pag. 6. dum esset Commissarius Generalis in Hispania: *Habent, inquit, nostra Constitutiones auctoritatem à Bullis Pauli III. & Iulij III. qui dederunt auctoritatem ad faciendas illas: habent etiam Confirmationem à Paulo IV. quæ est valdè magna, & quam ego æstimo multùm. Postquam enim noster P. Ignatius est mortuus, voluit Paulus IV. videre nostrum Institutum, Bullas & Constitutiones, & ita fuerunt illi consignata omnia: & ipse commisit Cardinali Romano, & Cardinali Tranenfi, & habuerunt per quatuor menses, inquirendo & reuidentendo, & postea restituerunt, approbando illud tanquam bonum. Et Papa tempore Congregationis Generalis (primæ post Ignatij obitum) confirmauit totum nostrum Institutum huius. Primò per Cardinalem Pacicum, secundo vine vocis oraculo, quando iuimus ad oscula eius pedum, tota Congregatio cum Generali. (P. Iacobo Laynez) nouiter electo. Hæc P. Natalis dixit dum esset in Hispaniam missus, à P. Iacobo Laynez Generalis, cum potestate ipsius Generalis. Sic etiam dicit Sixtus V. ex informatione maleuolorum deliberasset de mutando nomine Societatis, ne vocaretur Societas Iesu, sed Societas Iesuitarum, & diceretur iam Diploma Pontificiæ hac de re fuisse conscriptum, non permisit illud Deus publicari ob mortem repentinam sine præuio morbo Sixti V. in sella sua sedentis cum stupore omnium, subsecutam. Quod antequam fieret, P. Iacobus Ximenez tunc Societatis Secretarius, adisset Cardinalem Ioannem Antonium Iachinettum (cum qui postea ad Romanum Pontificatum euectus fuit Anno 1591. & Innocentius IX. appellatus fuit) & ab eo intellexisset, Sixtum velle omnino mutare hoc Societatis nomen, P. Ximenez impulsu quodam Spiritus commotus, magno impetu Cardinalis mensa pugno percussa, indignabundus dixit: hoc nunquam fore, & statim à Cardinali discessit. Sed cum postea repentinâ morte Sixti subsecutâ, aduocato P. Ximeno Cardinalis ille quæsiuisset, quomodo scierit mutationem nominis Societatis non subsecuturam? respondit Cardinali Ximenez: se illud dixisse, fundatum in prædicatione P. Ignatij, qui similem difficultatem expertus à primis aliquot Sociis, initio dissuadentibus, ne nostra Religio Societas Iesu appellaretur, P. Ignatius constanter perstitit, se illi aliud nomen non inditurum, ed quod hoc nomen ei Deus ipse indidisset, quod nullus vnquam mortalium immutaturus esset, & sperare se, in primo Concilio Generali hoc nomen ab Ecclesia confirmatum iri. Quod ipsum à P. Ignatio dictum esse, scripsit P. Iohannes Po-*

lancus, eius per nouem annos Secretarius, in vita S. P. Ignatij, quam Romæ in Archiuo Societatis legi. Et hoc ipsum dictum esse P. Polanco à S. Ignatio scribit Orlandinus. Et ipse Polancus in epistola supra à me citatâ, scribit dicitur; *credi, quod Ignatius ex Diuina reuelatione Societatis Iesu nomen à se fundato Ordini indiderit.*

Sic etiam tempore Gregorij XIII. excitata fuit magna tempestas, tam contra alia, quàm contra Regulam IX. & X. Summarij, quæ tamen auctoritate Apostolicâ, à Gregorio XIII. post iudicium, vt vocant, Contradictorium, sopita est, & Decreto Pontificis damnata, tum viuâ voce nominatim, tum per Constitutionem Apostolicam eiusdem Gregorij duplicem, primò editam Anno 1582. kalen. Febr. deinde Anno 1584. 8. kalend. Iunij, in quibus Bullis omnes Constitutiones Societatis, & Statuta quauicunque sint, amplissimè confirmauit, & quidem non quomodocunque, sed *acsi ad verbum presentibus* (id est Bullis) *insererentur.* Quo etiam modo expressè Constitutiones & Bullas præteritorum Pontificum confirmarunt Gregorius XIV. & Paulus V.

Porro improbationem supra dictarum Regularum damnatam esse viuâ voce à Gregorio XIII. testatur Franciscus Soatez, sed magis distinctè & fufius Alphonsus Rodericus.

Sic etiam mortuo Gregorio XIII. aduersarij Societatis, rati opportunum esse tempus impugnandi Societatis Institutum, sub Pontificatu Sixti V. tum quia erat assumptus ex Ordine Minorum quibusdam in rebus praxes contrarias Societatis legibus habentes: tum quia à Gregorio XIII. passus erat diminutionem suorum reddituum, validè impugnare cœperunt nostrum Institutum, & graues querelas contra illud coram Sixto V. deposuerunt, qui, vt scribit P. Claudius Generalis in lib. Industriarum. *Cum, inquit, nuper Sixtus V. felicitis recordationis, nonnullis Theologis, & grauissimis Cardinalibus examinanda dedisset (scilicet obiecta contra Institutum Societatis) illicque nostris responsis auditis, & scripto traditis, accuratè examinatis, ad Pontificem retulissent, nihil plane ille immutauit. Imo vero Gregorius XIV. sanctæ memoriæ, qui ei successit, amplissimo Diplomate ea explicauit & cõfirmavit. Quin imò, cum quædam in Instituto Societatis post mortem Gregorij XIV. sub Clemente VIII. nonnulli inquieti Spiritus, ad suam temeritatem (vti eos appellat Paulus V. in sua Bulla) impugnassent, eorum impugnationes hic Pontifex damnauit, & totum Institutum Societatis magis quàm Prædecessores confirmauit Anno 1606. pridie Nonas Septemb.*

Magna quoque eiusdem veritatis confirmatio est, quod omnes Romani Pontifices, à quibus Societas petiit Confirmationem Instituti, & Constitutionum, illud sine difficultate ex sua parte

1.2. n. 61. n. 19. pag. 33.

36.

37.

38.

Su. ro. 4. de Relig. tr. 10. l. 10. c. 10. n. 1.

Rod. to. 3. Exer. perf. tr. 8. c. 6.

39.

c. 15. §. 5.

40.

41.

42.

parte, & sine vlla exceptione, per sua Diplomata confirmantur. Et quidem primò viua voce Paulus III. id confirmavit Anno 1539. 3. Septemb. dum esset Tibure, & intellecto ex informatione S. Ignatij Instituto, dixit: *Spiritus Dei hic est, & Patrum consilia & pia studia collaudant, vt scribit Orlandinus.* Postea per Bullam Pontificiam illud confirmavit, Anno sequenti 5. kalend. Octobr. Deinde iterum confirmavit totum Anno 1549. prid. Id. Mart. Postea Iulius 3. cum maiore Declaratione illud confirmavit, An. 1550. 12. kalend. Aug. Tandem Gregorius XIII. & alij sup. citati.

1.2.n.83.

43.

Porro circa primam Societatis per Pontificium Diploma confirmationem, quatuor notanda sunt, magna argumenta Diuini fauoris erga Societatis Institutum, quae nos excitare debent, ad illud amandum, & ad viuendum iuxta regulas illius, & ad credendum, non esse illud humanam industriam, sed Diuinitus per S.P.N. Ignatium fundatum.

Primò, quod citius per Diploma Pontificium fit prima vice confirmatum, dum prima eius confirmatio per S. Ignatium peteretur, quam Ordines Prædicatorum & Minorum, quamuis eorum Fundatores ob miraculorum famam tunc fuerint magis celebres quam S. Ignatius. Nam Innocentius III. à quo petebant S. Dominicus, & S. Franciscus Bullam suorum Ordinum confirmatiuam, eam non concessit illis. Siquidem, vt ait B. Ioannes de Saxonia, Innocentius III.

1.1. de cõm. locali c. 4.

44.

S. Anton.

3. p. tit. 23.

c. 1. & tit.

24. c. 14.

§. 3.

Azor. to. 1.

l. 19. c. 1. §.

4.

Wading.

to. 1. A.

1223. n. 16.

Et A. 1215.

num. 33.

Theod. ab

Apoldia.

l. 1. vit. S.

Dom. c. vlt.

Mal. Cent.

1. Ann.

Præd. An.

1216. Brou.

An. 1215. n.

6. Vrc. c. 1.

Const. p. 2.

ad eorum confirmationem durus fuit.

Imò Ferdinandus de Castillo eximius Scriptor Historiæ Dominicanorum scribit, Innocentium Papam, *etsi Diuinam visionem instructum, quod Deus S. Dominicum elegisset, ad sustentandam Ecclesiam, non dedisse potestatem Dominico quam petebat faciendi nouam Regulam, & nouas Constitutiones cum noua forma viuendi, sed (quemadmodum etiam legitur in Breuiario Romano) hortatus est, vt ad suos reuerteretur in Galliam, & vt Religiones à Sede Apostolica approbatas inspiceret, & ab illis sumeret id quod faceret ad suum intentum. Et ita reuersus Tolosam deliberavit cum Sociis, & S. Augustini Regulam elegit, Constitutiones autem & ceremonias particulares accepit ex Ordine Pramonstratensium.* Hæc omnia Ferdinandus, qui ait c. 18. hist. Anno 1216. Decembr. fuisse confirmatum Ordinem Prædicatorum ab Honorio III. Hoc ipsum confirmat Thomas Maluëda, Abrahamus Brouius. Et dicitur in Summario Constitutionum Ordinis Prædicatorum edito Parisiis Anno 1620. à Petro Martyre Vrceano. Porro Franciscus Gózaga Generalis Ordinis S. Francisci, scribit quidem Innocentium III. viuae vocis oraculo annuisse votis S. Francisci (quod etiam in Bulla asserit Honorius III.) Sed Honorium III. eius Ordinem confirmasse per Bullam peculiarem Anno 1224. cum confirmationem petisset ab Innocentio III. Anno 1209, vel vt Lucas Vadin-

gus accuratissimus Scriptor Historiæ Franciscanae asserit, Anno 1210. Porro S. Ignatius cum primùm petisset Confirmationem Societatis à Paulo III. statim eam viuae vocis oraculo obtinuit, & intra eundem annum etiam Bullam Confirmationis ab eodem Pontifice impetrauit A. 1540. 27. Septemb.

Secundus Favor erga Societatem, est in eius Cõfirmatione facta tempore difficillimo. Quibus enim tunc valde perturbarent Ecclesiam nonæ Hæreses Lutheranorum, & Caluinismi initia, partim in Germania, partim in Gallia, & imposturae Illuminatorum in Hispania, idem meritò posset Paulus III. ad aliud tempus differre, prætextu iussæ deliberationis Instituti Societatis Confirmationem viuae vocis oraculo faciendam, tamen intellectis Instituti Capitibus, sine difficultate, & sine dilatione, illud viuae vocis oraculo confirmant.

Tertius erga Societatem Diuinus fauor est, Examen Instituti Societatis commissum ab eodem Pontifice Personis, à quibus fauorem sperare Ignatius non poterat, felici successu conclusum. Etsi enim Paulus III. optimè, vt dictum est, sentiret de Societatis Instituto, tamen vt Societatem præmuniret à linguis loquentium iniqua, & ne videretur minus consideratè in tanta procedere, iussit Institutum Societatis in certa capita digestum examinari, & cognosci primùm à Thoma Badia Dominicano, Sacri Palatii Magistro, magni iudicij & doctrinae viro, postea ad Cardinalatum promotum, vt scribit Ribadeneyra, deinde à tribus Cardinalibus, apud quos nihil erat loci gratia, & in iis à Bartholomæo Guidiccione nouis Religionibus adeò infesto, vt librum scripsisse dicatur, ad multitudinem Religionum tantum ad quatuor Ordines reducendam. hi tamen omnes, post multa hinc inde agitata, præsertim Guidiccionius mutata sententiâ, Societatis Institutum laudarunt, & Pontifici magnopere cõmendarunt. Et quidem Guidiccionius ita, vt diceret, *nouas Religiones non probo, hanc tamen non probare non audeo, sic enim interius afficior, eosque motus animi Diuini sentio, vt quo me humana ratio non ducit, eo voluntas inclinet, & affectu inuitus quodammodo complector, quod argumentis antea repudiabam, vt scribunt Ribadeneyra & Orlandinus.* Addit autem P. Hieronymus Natalis, *dicere eum postea solitum, magnas & extraordinarias laudes nostri Instituti.*

Quartus Dei erga Societatem fauor est, quod idem Paulus III. in prima Bulla supradictâ, confirmatoria Societatis, fecerit potestatem Præposito Societatis sine vlla restrictione nouas cõdendi Constitutiones (quod Innocentius III. Sancto Dominico negauerat.) Postea vero idem Paulus III. in altera Bulla non cogens Ignatium ad ostendendas sibi vel à se subdelegendis, factas vel faciendas Societatis Constitutiones, aut examini subiiciendas, Apostolica auctoritate,

rate, de speciali gratia indulget, ut Constitutiones Societatis factæ, postquam mutata, alterate, siue de nouo condita fuissent, eo ipso Apostolica authoritate confirmata conferentur. Qui quatuor fauores hoc ipsum confirmant, quod probandum assumpti, nimirum Societatis Institutum S. Ignatio Diuinitus esse reuelatum, id eoque cum his prærogatiuis ample confirmatione, sine minimæ rei mutatione, vel emendatione, & difficultate.

CAPVT TERTIVM.

Idem Confirmatur ratione.

48. **E**T lumen naturæ, & S. Scriptura, & SS Patres, & Theologia, & gesta in Historiis Ecclesiasticis conscripta, innotuit Dei bonitatem & Sapientiam, ita se Creaturis rationalibus communicare docent, ut nulli desit in suppetendis auxiliis necessariis, ad ea siue instituta, siue perficienda, quæ vult potissimum per valde dilectos seruos suos extraordinariâ vitæ sanctimoniam præditos institui ac perfici. Cum ergo S. Ignatium Deus elegerit, ad fundandum difficillimo Ecclesiæ tempore, nouum Societatis Ordinem, ad cuius conseruationem & incrementum erant necessaria noua Instituta, ut prudenter obseruauit Gregorius XIII. in 2. sua Bolla confirmatoria Societatis dicens, *Diuinam prouidentiam pro temporum necessitate, varia & salutaria Ordinum Instituta in Ecclesia sua produxisse, nouisque in ea subinde nascentibus morbis, noua remedia, nouisque emergentibus hostium impugnationibus, nouum Regularium Ordinem excitare, & cuique illorum, iuxta cuiuslibet peculiaris gratia uocationem, peculiare quasdam notas, propria insignia, ac opportuna ad finem, quem intendit, media suggestisse; Ideo & S. P. Ignatio noua quedam media inspirauit. Inspirasse autem per expressam, & immediatam supernaturalem reuelationem, in supremo gradu Prophetiæ (etsi argumenta supra dicta non haberemus) hoc solum sufficeret, petiitum ex more Diuinæ Prouidentia, omnibus sæculis usitato, quæ multo magis se extraordinariè communicat Creaturis rationalibus, præsertim sibi valde charis, tunc, cum maior est necessitas talis communicationis, maximè verò, siuisdem, se extraordinariè communicauit, quando minus egebant, tali extraordinariâ & miraculosa communicatione. Nam, ut ait S. Dionysius Areopagita, *Deus impertitur suum cuique lumen pro cuiusque dignitate; & ut dixit cap. 10. fin. Vnaqueque mens, pro suo capta quam nitidissime purgationis sit particeps copiosissimi luminis absolutæque potentia & perfectionis Cælestium illustrationum.* Cum ergo certissimè sciamus, & ex narratione vitæ suæ, à S. Ignatio facta P. Lancicii Opusc. Tom. 2.*

Ludouico Conualuo (de qua supradictum est) & ex eius vitæ Scriptoribus, P. Ribadeneira, P. Maffeo, P. Orlandino, cum inquam certissimè constet, S. Ignatio fuisse Manresæ propheticè reuelatum à Deo modum quomundum condidit, & multa SS. Trinitatis mysteria, quæ fide Diuina credebatur, & quidem sine vlla difficultate: item præsentiam Christi Domini in Eucharistia: item permulta alia, tum quæ ad fidei mysteria pertinent, tum quæ ad scientiarum cognitionem, & cum hæc illi non ita fuerint necessaria scitu, sicut fuerunt res ad Institutum nouum in Ecclesia fundandum pertinentes, multo magis credendum est, illas à Deo fuisse S. Ignatio ita immediatè reuelatas propheticè, sicut fuerunt, res minus necessariae, imò nequidem necessariae, loquendo in Theologico rigore.

Confirmatur primò, hoc ipsum, quia ut scribit P. Ribadeneira S. Ignatius datus fuit in tutelam Archangelo, quod adeò insolitum est, ut hoc fieri neget S. Thomas. Contrarium tamen esse probabile putat Magister Vaquez, ubi etiam rationes S. Thomæ contrarias bene soluit. Soarez verò id ex professo contingere probat. Quod sanè validè confirmatur, Primò, exemplo Beatissimæ Dei Genitricis Mariæ, cui pro custodia deputatum fuisse Gabrielem Archangelum asserit B. Petrus Damiani, & Abulensis. Deinde exemplo S. Francisæ Romanæ, cui Deus præter Angelum Custodem ordinarium, extraordinarium dederat Archangelum, ex secundo choro primæ Hierarchie, quem perpetuò videbat, diu noctuque, & qui eam comitabatur per urbem, & à quo dirigebatur in omnibus & custodiebatur. Et post 24. annos, quibus S. Francisæ perpetuò habuit hunc Archangelum, suum comitem, consolatorem, & directorem, visibilem oculis corporeis, datus est illi alter Archangelus loco huius, longè nobilior ex secunda Hierarchia, ex quarto Choro, scilicet Potestatum. Et cum sint in singulis choris nouem mansiones, is erat ex prima mansionem; & caput omnium aliorum eiusdem mansionis, & primus in nobilitate post principalem Angelum Chori supra dicti. Ab hoc defendebatur fortius & ardentius Sæcra ab oppressionibus malignorum Spirituum. Quod contigit illo die, quando fuit electa in Præsidentem Monasterij Turris Speculorum. Idem patet exemplo S. Gertrudis Virginis, quæ Dei iussu, scripto lib. 2. cap. 23. Insinuat, diuinitat. Deo gratias agit. Insuper in speciale ministerium mihi deputasti sapius nobilissimos Palatii tui Principes, non solum de choris Angelorum & Archangelorum, sed etiam altiorum, secundum quod pietas tua benignissime Deus mihi magis con-